

trokkene nadat hij een crisismaatregel heeft afgegeven. Op zich is dat bijzonder want de gemeente is niet ontvankelijk in dit deel van haar cassatieberoep. Het is met recht een overweging ‘ten overvloede’ van de Hoge Raad. Art. 7:2 lid 3 Wvvggz bepaalt dat de burgemeester binnen 24 uur na het nemen van de crisismaatregel ervoor zorgdraagt dat betrokkene wordt bijgestaan door een advocaat. De Hoge Raad bevestigt hierin de lijn die al door de lagere rechtspraak was ontwikkeld, erin bestaande dat wanneer de burgemeester het toevoegen nalaat of hiermee te laat is, dit de rechtmatigheid van de crisismaatregel niet aantast, zie r.o. 4.4. Dat wil overigens niet zeggen dat betrokkene daardoor geen schade heeft geleden, die meestal zal bestaan uit spanning en frustratie, zoals de Hoge Raad het formuleert. Voor het bepalen van de hoogte daarvan verwijst de Hoge Raad naar oude jurisprudentie. Daaruit valt af te leiden dat de schadevergoeding naar billijkheid moet worden vastgesteld met inachtneming van de algemene regels betreffende de begroting van schade.<sup>3</sup> De Hoge Raad verwijst niet naar de studie uit 2019 van de Universiteit van Amsterdam, waarin een forfaitair systeem wordt voorgesteld.<sup>4</sup> Niet duidelijk is of dit bewust is gebeurd maar ik onderschrijf graag de verwijzing naar de algemene beginselen, die tot een redelijke vaststelling van geleden schade moeten leiden. Daaraan is altijd de voorkeur te geven boven gefixeerde bedragen, zoals voorgesteld in genoemde studie. Dit vanwege het simpele feit dat zaken nauwelijks tot niet met elkaar te vergelijken zijn en dit de rechter dwingt tot een zorgvuldige afweging bij het bepalen van de billijkheid van de hoogte van de toe te kennen schadevergoeding. Daarvan is bij een forfaitair systeem onvoldoende sprake.

Mr. dr. R.B.M. Keurentjes  
Rechter-plaatsvervanger rechtbank Gelderland,  
tevens hoofdredacteur van «JGZ».

<sup>3</sup> Zie HR 13 december 1996, NJ 1997, 682, m.nt. JdB.

<sup>4</sup> Zie hiervoor R.P. Wijne, ‘Een billijke schadevergoeding als bedoeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg: volledig en deels forfaitair’, *Tijdschrift voor Gezondheidsrecht* 2019/6, p. 433 e.v.

## 4

### Drie rechtsvragen rondom de Wvvggz-crisismaatregel

Hoge Raad  
20 november 2020, 20/01636,  
ECLI:NL:HR:2020:1807  
(M.V. Polak, G. Snijders, M.J. Kroeze,  
C.H. Sieburgh, H.M. Wattendorff)  
Noot Mr. L. Bos

### Crisismaatregel. Procesbevoegdheid. Schadevergoeding.

[Wvvggz art. 7:2 lid 2 en 3, 7:6, 10:12 lid 1;  
RO art. 78 lid 6 jo. Rv art. 426]

*Tegen een Wvvggz-crisismaatregel kan beroep en cassatieberoep worden ingesteld. De burgemeester is procespartij in een beroepsprocedure over een crisismaatregel; de gemeente is procespartij als er (tevens) schadevergoeding gevorderd wordt. Een (nieuwe) crisismaatregel doet een nog lopende voortgezette crisismaatregel vervallen en levert geen ongeoorloofde overlap of verkapt hoger beroep op. Niet-nakoming van verplichting om binnen 24 uur bijstand van een advocaat te regelen en de verplichting om onverwijld afschrift van de crisismaatregel en de medische verklaring te verzenden, kan met schadevergoeding gesanc-tioneerd worden maar tast niet de rechtmatigheid van de maatregel aan.*

[Betrokkene], wonende te [woonplaats],  
verzoeker tot cassatie,  
hierna: betrokkene,  
advocaat: G.E.M. Later,  
tegen  
De burgemeester van de gemeente Rotterdam, kan-  
toorhoudende te Rotterdam,  
verweerder in cassatie,  
hierna: de burgemeester,  
advocaat: M.M. van Asperen.

**Hoge Raad:***1. Procesverloop*

Voor het verloop van het geding in feitelijke instantie verwijst de Hoge Raad naar de beschikking in de zaak C/10/590461/FA RK 20-508 van de rechtbank Rotterdam van 21 februari 2020.

Betrokkene heeft tegen de beschikking van de rechtbank beroep in cassatie ingesteld. Het cassatierekest is aan deze beschikking gehecht en maakt daarvan deel uit.

De burgemeester heeft verzocht het beroep te verwerpen.

De conclusie van de plaatsvervangend Procureur-Generaal strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

De advocaat van betrokkene heeft schriftelijk op die conclusie gereageerd.

*2. Uitgangspunten en feiten*

2.1. In deze zaak komen de volgende vragen aan de orde die spelen bij de toepassing van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (hierna: Wvggz):

1. Komt de burgemeester die op grond van art. 7:1 Wvggz een crisismaatregel heeft genomen, in een burgerlijk geding over die crisismaatregel procesbevoegdheid toe?

2. Was het in deze zaak toelaatbaar een nieuwe crisismaatregel te nemen met aanvullende vormen van verplichte zorg, terwijl nog niet was verstreken de geldigheidsduur van de machtiging tot voortzetting van een eerdere crisismaatregel, waarin die vormen van verplichte zorg niet voorkwamen?

3. Tast niet-nakoming door de burgemeester van de verplichting van art. 7:2 lid 3 Wvggz (bijstand advocaat binnen 24 uur) en van art. 7:2 lid 2 Wvggz (verzending afschrift van de crisismaatregel en de medische verklaring aan de betrokkene) de rechtmatigheid van de crisismaatregel aan?

2.2. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan.

(i) Op 17 januari 2020 heeft de burgemeester op de voet van art. 7:1 lid 1 Wvggz een crisismaatregel genomen ten aanzien van betrokkene (hierna: de eerste crisismaatregel). De eerste crisismaatregel vermeldt “het opnemen in een accommodatie” als enige vorm van verplichte zorg.

(ii) Op 20 januari 2020 heeft de officier van justitie op de voet van art. 7:7 lid 1 Wvggz de recht-

bank verzocht een machtiging tot voortzetting van de eerste crisismaatregel te verlenen.

(iii) Bij beschikking van 22 januari 2020 heeft de rechtbank een machtiging verleend tot voortzetting van de eerste crisismaatregel tot en met 12 februari 2020. De rechtbank heeft in deze beschikking geoordeeld dat wegens het ontbreken van een wettelijke grondslag, de machtiging tot voortzetting van de eerste crisismaatregel niet kan worden aangevuld met andere vormen van verplichte zorg.

(iv) Op 23 januari 2020 heeft de burgemeester op de voet van art. 7:1 lid 1 Wvggz een nieuwe crisismaatregel genomen ten aanzien van betrokkene (hierna: de tweede crisismaatregel). De tweede crisismaatregel vermeldt naast “het opnemen in een accommodatie” ook andere vormen van verplichte zorg.

2.3. Betrokkene heeft op de voet van art. 7:6 Wvggz beroep ingesteld tegen de tweede crisismaatregel.

2.4. De rechtbank heeft het beroep tegen de tweede crisismaatregel ongegrond verklaard.<sup>1</sup> De rechtbank heeft, voor zover in cassatie van belang, het volgende overwogen:

“3.3. *Beroepsgrond 1, de crisismaatregel was in strijd met het wettelijk systeem*

3.3.1. Betrokkene stelt dat Wvggz-maatregelen niet kunnen overlappen. Het verlenen van een crisismaatregel terwijl er sprake was van een voortgezette crisismaatregel is daarom in strijd met het wettelijk systeem en derhalve onrechtmatig.

3.3.2. De rechtbank is van oordeel dat een tenuitvoerlegging van een nieuwe crisismaatregel een lopende voortzetting van een eerdere datum doet laten vervallen. Wanneer een voortgezette crisismaatregel niet voorziet in de verplichte zorg om het onmiddellijk dreigende ernstig nadeel weg te nemen, moet het mogelijk zijn om aanvullende verplichte zorg te verlenen indien sprake is van een crisissituatie. Tijdelijke verplichte zorg in noodsituaties als bedoeld in artikel 8:11 en 8:12 Wvggz biedt geen oplossing voor zorg die langer dan drie dagen moet worden verleend. Bovendien dient artikel 8:18 Wvggz zó te worden uitgelegd dat de geneesheer-directeur een lopende voortzetting crisismaatregel slechts op twee gronden

1 Rechtbank Rotterdam 21 februari 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:1547.

kan beëindigen, namelijk indien het doel van verplichte zorg is bereikt of indien niet langer wordt voldaan aan het criterium voor verplichte zorg. Van geen van deze gronden was sprake en daarom kon de geneesheer-directeur de voortzetting crisismaatregel niet beëindigen. Daardoor resteert slechts de systematische uitleg van de wet dat een nieuwe crisismaatregel een vorige (voortgezette) crisismaatregel doet laten vervallen. Aangesloten wordt bij artikel 1:1 lid 3 Wvggz (een zorgmachtiging schorst een eerder afgegeven Wzd-maatregel zodra betrokkene is opgenomen in een accommodatie), artikel 1:1 lid 4 Wvggz (een zorgmachtiging schorst een eerder afgegeven machtiging op grond van de Jeugdwet zodra betrokkene is opgenomen in een accommodatie), artikel 6:6 onder d Wvggz (de zorgmachtiging vervalt indien een nieuwe zorgmachtiging ten uitvoer wordt gelegd) en artikel 1 lid 6 Wzd (wanneer een rechterlijke machtiging op grond van de Wzd wordt afgegeven, vervalt een zorgmachtiging op grond van de Wvggz).

Gelet hierop was het nemen van de crisismaatregel op 23 januari 2020 niet onrechtmatig omdat het de eerdere voortgezette crisismaatregel heeft doen laten vervallen.

(...)

*3.5. Beroepsgrond 3, het niet-toevoegen van een advocaat*

3.5.1. Op grond van artikel 7:2 lid 3 Wvggz draagt de burgemeester ervoor zorg dat betrokkene binnen 24 uur na het nemen van een crisismaatregel wordt bijgestaan door een advocaat indien betrokkene geen advocaat heeft, tenzij betrokkene daartegen bedenkingen heeft. Betrokkene stelt onbetwist dat er geen bijstand van een advocaat was binnen 24 uur. De bedenkingen van betrokkene blijken niet uit een verhoor of uit andere stukken. De burgemeester voert aan dat er hier sprake was van onrechtmatig feitelijk handelen, maar niet van een onrechtmatige crisismaatregel.

3.5.2. De rechtbank dient te beoordelen of niet-naleving van artikel 7:2 lid 3 Wvggz door de burgemeester leidt tot onrechtmatigheid van de eerder genomen crisismaatregel. Dit voorschrift is ervoor bedoeld om betrokkene te laten bijstaan door een advocaat nadat de crisismaatregel al is genomen. De rechtbank is, anders dan de advocaat pleit, van oordeel dat het niet in acht nemen van dit voorschrift niet kan leiden tot onrechtmatigheid van een eerder besluit. De rechtbank toetst in deze procedure de rechtmatig-

heid van de crisismaatregel, en niet de handelingen die de burgemeester naderhand moet verrichten.

*3.6. Beroepsgrond 4, het niet-afgeven van een afschrift van de crisismaatregel*

3.6.1. Ingevolge artikel 7:2 lid 2 Wvggz zendt de burgemeester onverwijld een afschrift van de beslissing tot het nemen van een crisismaatregel en de afgegeven medische verklaring aan de betreffende persoon. Betrokkene stelt dat er geen afschrift is uitgereikt. De burgemeester betwist dit niet.

3.6.2. De rechtbank dient te beoordelen of het niet-afgeven van een afschrift van de crisismaatregel aan betrokkene tot onrechtmatigheid van de crisismaatregel zelf leidt. Naleving van artikel 7:2 lid 2 Wvggz door de burgemeester is van belang, maar kan naar het oordeel van de rechtbank niet leiden tot onrechtmatigheid van de crisismaatregel. De crisismaatregel is reeds genomen wanneer de verplichting voor de burgemeester ontstaat tot afgifte. Ook hier geldt dat de rechtbank in deze procedure de rechtmatigheid van de crisismaatregel toetst, en niet de handelingen die de burgemeester naderhand moet verrichten.”

*3. Beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep en de procesbevoegdheid van de burgemeester*

### **Ontvankelijkheid**

3.1. Art. 7:6 lid 1 Wvggz bepaalt dat de betrokkene beroep bij de rechter kan instellen tegen een crisismaatregel. Art. 7:6 lid 6 Wvggz sluit hoger beroep tegen de beslissing van de rechter inzake de crisismaatregel uit. Cassatieberoep tegen een dergelijke beslissing is daarin niet uitgesloten.

Art. 6:1 lid 10 Wvggz bepaalt dat, in aanvulling op hetgeen uit de Wvggz voortvloeit, de regels inzake de verzoekschriftprocedure uit het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing zijn. Deze bepaling ziet evenwel op de procedure inzake de zorgmachtiging en is in art. 7:6 lid 2 Wvggz niet van overeenkomstige toepassing verklaard op de procedure tot het nemen van een crisismaatregel of tot verlening van een machtiging tot voortzetting van een crisismaatregel. Aangenomen moet worden dat op dit punt sprake is van een omissie.<sup>2</sup> Het moet daarom ervoor worden gehouden dat de regels inzake de verzoekschrift-

<sup>2</sup> HR 5 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1012, rov. 3.1.3.

procedure uit het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ook bij het beroep tegen een crisismaatregel aanvullend van toepassing zijn. Uit art. 78 lid 6 RO in verbinding met art. 426 Rv volgt daarom dat cassatieberoep openstaat tegen de beslissing van de rechter inzake de crisismaatregel.

Betrokkene is dan ook ontvankelijk in zijn beroep.

### Procesbevoegdheid van de burgemeester

3.2. Het beroep tegen de crisismaatregel is geregeld in art. 7:6 Wvvgz. Dit beroep richt zich tegen de burgemeester als degene die de maatregel heeft genomen. Blijkens art. 7:6 leden 2 en 5 Wvvgz komt de burgemeester procesbevoegdheid toe in de procedure waarin dit beroep wordt behandeld. Het beroep en het cassatieberoep in deze zaak zijn dus terecht gericht tegen de burgemeester.

#### 4. Beoordeling van het middel

4.1.1. Onderdeel I van het middel is gericht tegen rov. 3.3 van de bestreden beschikking. Het onderdeel betoogt dat geen nieuwe crisismaatregel kan worden genomen als de geldigheidsduur van de machtiging tot voortzetting van de eerste crisismaatregel nog niet is verstreken. Zo'n overlap van maatregelen past volgens het onderdeel niet in het stelsel van de Wvvgz. De nieuwe crisismaatregel fungeerde als een verkapt hoger beroep tegen de machtiging tot voortzetting van de eerste crisismaatregel, omdat de behandelaar de in de eerste crisismaatregel vermelde verplichte zorg (het opnemen in een accommodatie) niet toereikend achtte, aldus het onderdeel.

4.1.2. In deze zaak heeft de burgemeester de tweede crisismaatregel genomen nadat de rechtbank had geoordeeld dat wegens het ontbreken van een wettelijke grondslag de machtiging tot voortzetting van de eerste crisismaatregel niet kon worden aangevuld met andere vormen van verplichte zorg (zie hiervoor in 2.2 onder (iii)). De tweede crisismaatregel vermeldt behalve de vorm van verplichte zorg die was opgenomen in de machtiging tot voortzetting van de eerste crisismaatregel, ook andere vormen van verplichte zorg (zie hiervoor in 2.2 onder (iv)).

De rechtbank heeft in de bestreden beschikking geoordeeld dat de tweede crisismaatregel voldoet aan de voorwaarden van art. 7:1 lid 1 Wvvgz (rov. 3.4.1-3.4.2) en dat een tenuitvoerlegging van de tweede crisismaatregel de lopende voortzetting

van de eerste crisismaatregel doet vervallen (rov. 3.3.2).

4.1.3. Op het moment dat de rechtbank de machtiging tot voortzetting van de eerste crisismaatregel en (enkele weken later) de bestreden beschikking op het beroep tegen de tweede crisismaatregel gaf, verzagde de Wvvgz niet uitdrukkelijk in de mogelijkheid om in de machtiging tot voortzetting van een crisismaatregel andere vormen van verplichte zorg op te nemen dan vermeld in de crisismaatregel. Desondanks moet worden aangenomen dat de wetgever deze mogelijkheid niet heeft willen uitsluiten, zoals de Hoge Raad inmiddels (nadat de rechtbank haar beschikkingen had gegeven) heeft geoordeeld.<sup>3</sup> De wetgever heeft erkend dat dit een leemte was in de Wvvgz en heeft met ingang van 31 oktober 2020 in die leemte voorzien door aanvulling van art. 7:8 Wvvgz.<sup>4</sup> In de bestreden beschikking heeft de rechtbank op een andere wijze in de leemte voorzien: teneinde de zorg mogelijk te maken die noodzakelijk was om de crisissituatie af te wenden, heeft zij het treffen van de tweede crisismaatregel met de daarin voorziene aanvullende vormen van verplichte zorg toelaatbaar geacht. Dat oordeel getuigt, gelet op het destijds bestaande stelsel van de Wvvgz, niet van een onjuiste rechtsopvatting.

4.2.1. De onderdelen II en III klagen over het oordeel van de rechtbank in rov. 3.5-3.6 dat de niet-naleving van art. 7:2 leden 2 en 3 Wvvgz niet tot onrechtmatigheid van de crisismaatregel leidt. Wanneer de daaruit volgende procedurevoorschriften niet zijn nageleefd, is de crisismaatregel onrechtmatig, aldus de onderdelen.

4.2.2. Art. 7:2 lid 2 Wvvgz bepaalt dat de burgemeester onverwijld een afschrift van zijn beslissing tot het nemen van een crisismaatregel en de afgegeven medische verklaring aan onder meer de betrokkene zendt. Art. 7:2 lid 3 Wvvgz bepaalt dat indien de betrokkene geen advocaat heeft, de burgemeester binnen 24 uur na het nemen van de crisismaatregel ervoor zorgdraagt dat de betrokkene wordt bijgestaan door een advocaat, tenzij de betrokkene daartegen bedenkingen heeft.

<sup>3</sup> HR 5 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1017, rov. 3.3.2.

<sup>4</sup> Wet van 7 oktober 2020, Stb. 2020, 404, in werking getreden op 31 oktober 2020 (Stb. 2020, 407). Zie ook Kamerstukken II 2019/2020, 35456, nr. 3, p. 4.

Anders dan de onderdelen II en III betogen, tast niet-naleving van deze verplichtingen de rechtmatigheid van een crisismaatregel niet aan. Door het niet naleven van de verplichtingen als bedoeld in art. 7:2 leden 2 en 3 Wvggz kan immers geen sprake zijn van een beoordelingsfout bij de vaststelling of ten aanzien van de betrokkene is voldaan aan de vereisten voor het kunnen nemen van een crisismaatregel (art. 7:1 lid 1 Wvggz). Indien een van deze verplichtingen niet in acht is genomen, kan op grond van art. 10:12 lid 1 Wvggz schadevergoeding worden toegekend.<sup>5</sup>

Gelet op het voorgaande falen de klachten.

### 5. Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

### NOOT

In dit arrest gaat de Hoge Raad in op drie juridische vraagstukken bij de crisismaatregel uit de Wvggz. Het betreft:

1. de vraag of cassatieberoep tegen een beslissing van de rechter inzake (beroep tegen) een crisismaatregel überhaupt mogelijk is, en zo ja of de burgemeester dan procesbevoegdheid toekomt;
2. of er een nieuwe crisismaatregel kan worden afgegeven terwijl er nog een voortgezette crisismaatregel loopt; en
3. of het niet naleven van bepaalde wettelijke verplichtingen door de burgemeester in de procedure de rechtmatigheid van de crisismaatregel aantast.

De eerste vraag of cassatieberoep tegen een beslissing van de rechter inzake (beroep tegen) een crisismaatregel mogelijk is, wordt niet alleen in dit arrest maar in nog twee arresten van dezelfde datum behandeld (ECLI:NL:HR:2020:1806, «JGz» 2021/3 en ECLI:NL:HR:2020:1808, «JGz» 2021/5). De Hoge Raad neemt aan dat het een omissie in de Wvggz is dat het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) voor wat betreft cassatiemogelijkheden wel van toepassing is verklaard op de zorgmachtiging maar niet op de crisismaatregel. Het moet er daarom voor worden gehouden dat cassatieberoep ook open staat tegen

een beslissing van de rechter inzake de crisismaatregel. Dat de Hoge Raad zich ook zal uitspreken over dit onderdeel van de Wvggz lijkt alleen maar toe te juichen gezien de diverse omissies en lacunes die er in het eerste jaar na inwerking-treding van de Wvggz al aan het licht zijn gekomen rondom de crisismaatregel.

Het antwoord op de vraag of de burgemeester procesbevoegdheid heeft bij beroep en cassatie over een crisismaatregel lijkt een open deur aangezien het immers ook de burgemeester is die in primo over de crisismaatregel heeft besloten. Dat dit punt toch in dit arrest wordt aangesneden, lijkt vooral verband te houden met voornoemde beide andere arresten van dezelfde datum. Daarin werd een schadeverzoek gekoppeld aan gestelde niet-naleving van wettelijke voorschriften rondom de crisismaatregel. Inzake schadeverzoeken is op grond van art. 10:12 lid 1 Wvggz dan niet de burgemeester maar de gemeente de aangewezen wederpartij. Wil een burger die meent dat er onrechtmatig is gehandeld rondom zijn of haar crisismaatregel hiervoor (ook) schadevergoeding, dan zal deze dus niet alleen de burgemeester, maar ook de gemeente als procespartij dienen op te roepen. Wordt dit nagelaten, dan zal overigens de rechtbank dat dienen te herstellen en heeft dit geen procedureel nadelige consequenties voor die burger.

De tweede rechtsvraag, of er een crisismaatregel kan worden afgegeven wanneer er nog een voortgezette crisismaatregel loopt, komt voort uit een wezenlijk punt in de Wvggz, dat er alleen vormen van verplichte zorg verleend kunnen worden die in de crisismaatregel of de zorgmachtiging zijn opgenomen.

In de Wvggz-uitvoeringspraktijk is inmiddels al erg vaak gebleken dat op het moment waarop een crisismaatregel of zorgmachtiging wordt aangevraagd, het lang niet altijd duidelijk is welke vormen van verplichte zorg er noodzakelijk zullen zijn. De glazen bol die het toekomstig beloop van het zorgcontact gedurende de maatregel toont, is nog steeds niet op de markt. Aanpassing van een reeds afgegeven crisismaatregel of voortgezette crisismaatregel indien er ontoreikende vormen van verplichte zorg zijn vermeld, bleek vervolgens bepaald geen sinecure (zie ook «JGz» 2020/51, afl. 3, p. 266).

De Hoge Raad en spoedreparatiewetgeving kwamen er al aan te pas om ervoor te zorgen dat er in een voortgezette crisismaatregel meer of an-

<sup>5</sup> HR 20 november 2020, ECLI:NL:HR:2020:1806, rov. 4.4.

dere vormen van verplichte zorg opgenomen kunnen worden dan er in de voorliggende crisismaatregel stonden. In de maanden dat dit juridisch nog als niet-toelaatbaar beoordeeld was, wilde de burgemeester van Rotterdam dat hiaat in de wet omzeilen door een nieuwe crisismaatregel af te geven waarin dan de meerdere of andere vormen van verplichte zorg stonden. Vervolgens werd er namens de betrokkene aangevoerd dat het afgeven van een nieuwe crisismaatregel terwijl er nog een voortgezette crisismaatregel (met daarin minder of andere vormen van verplichte zorg) loopt, een overlap oplevert die volgens de wet niet kan/mag, en waarbij die aanpak feitelijk ook zou neerkomen op een verkapt vorm van hoger beroep tegen de al afgegeven crisismaatregel. De rechtbank en de Hoge Raad gaan daar echter niet in mee en geven aan dat de burgemeester op deze wijze in de leemte in de wet kon voorzien (die dus inmiddels al met spoedreparatiewetgeving is hersteld). Het wordt in lijn met het systeem van de wet geoordeeld dat het afgeven van een crisismaatregel een nog lopende maatregel doet vervallen en dat dit geen ontoelaatbare overlap of samenloop oplevert. De vergelijking wordt gemaakt met de artikelen die maken dat een Wvvggz-maatregel een lopende Wzd- of Jeugdwet-maatregel doet vervallen. Het ten derde opgevoerde punt betreft het niet naleven van de wettelijke voorschriften die de burgemeester ertoe verplichten om de betrokkene binnen 24 uur na het afgeven van de crisismaatregel een advocaat toe te voegen en om de betrokkene onverwijld een afschrift van de beslissing en de medische verklaring toe te zenden. Het staat in deze casus vast dat de burgemeester deze voorschriften inderdaad niet opgevolgd heeft. De vraag is nu welke consequenties aan dergelijk verzuim verbonden zouden moeten worden. Is er hierdoor een dermate fundamenteel belang aangetast dat de beslissing vernietigd zou moeten worden? Rechtbank en Hoge Raad oordelen dat deze verzuimen niet afdoen aan de rechtmatigheid van de crisismaatregel. Het zijn met andere woorden geen vormverzuimen die de juistheid van de beoordeling tot het nemen van een crisismaatregel zullen aantasten. Het betreffen handelingen die na het nemen van het besluit verricht moeten worden en art. 10:12 Wvvggz geeft aan dat niet-naleving van dergelijke voorschriften middels schadevergoeding gesanc-

tionerd kan worden. De beslissing zelf kan in stand blijven.

Mr. L. Bos

Jurist gezondheidsrecht, docent psychiatrie en recht aan de Rijksuniversiteit Groningen, voorzitter klachtencommissie GgNet en Iris Zorg, lid klachtencommissie UMCG.

## 5

### **Nieuwe crisismaatregel direct na eerdere crisismaatregel; afzien van horen betrokkene op basis van informatie psychiater**

Hoge Raad  
20 november 2020, 20/01899,  
ECLI:NL:HR:2020:1808  
(M.V. Polak, G. Snijders, M.J. Kroeze, C.H. Sieburgh, H.M. Wattendorff)  
Noot D.B.W. Kwakkel MSc

### **Opvolgen crisismaatregel. Horen betrokkene.**

[Wvvggz art. 7:1]

*Direct na afloop van de voortgezette crisismaatregel wordt een nieuwe crisismaatregel door de burgemeester afgegeven. Tussentijdse ontwikkelingen rechtvaardigden deze handelwijze, waarvan vervolgens cassatie wordt ingesteld. De burgemeester heeft de betrokkene niet in de gelegenheid gesteld te worden gehoord op basis van de informatie die de psychiater gaf in de medische verklaring.*

[Betrokkene], wonende te [woonplaats],  
verzoeker tot cassatie,  
hierna: betrokkene,  
advocaat: A.H.H. Conradi-Vermeulen,  
tegen

1. De burgemeester van de gemeente Utrecht, kantoorhoudende te Utrecht,
2. De gemeente Utrecht, zetelende te Utrecht, verweerders in cassatie,  
hierna: de burgemeester en de gemeente, niet verschenen.